

Κατανοώντας την κινδυνοκεντρική προσέγγιση του Γενικού Κανονισμού

Θεόδωρος Χίου

Δ.Ν., Δικηγόρος, Εγκεκριμένος Καθηγητής Νομικής – Πανεπιστήμιο Paris 13/IdEF, ιδρυτής του
www.IPrights.gr

Ο κίνδυνος ως συστατικό της νέας φιλοσοφίας του Γενικού Κανονισμού

2

- ▶ Επεξεργασία δεδομένων και Πληροφοριακός αυτοκαθορισμός υποκειμένων
- ▶ Ενίσχυση πρακτικής ασφάλειας για φυσικά πρόσωπα (αιτ. σκ. 9)
- ▶ Επικινδυνότητα επεξεργασίας για φυσικά πρόσωπα: Κατανόηση και γνωστοποίηση κινδύνων (αρ. 57 παρ.1 β και αιτ. σκ. 39)

«η οδηγία 95/46/ΕΚ [...] δεν κατόρθωσε να αποτρέψει [...] τη διαδεδομένη στο κοινό αντίληψη ότι υπάρχουν σημαντικοί κίνδυνοι για την προστασία των φυσικών προσώπων, ιδίως όσον αφορά την επιγραμμική δραστηριότητα.» (αιτ. σκ. 9).

- ▶ η προστασία των δεδομένων στο νέο Κανονισμό νοείται μεταξύ άλλων και ως προστασία των υποκειμένων από κινδύνους που σχετίζονται με την επεξεργασία

Η έννοια του κινδύνου στο Γενικό Κανονισμό

- ▶ Ως «κίνδυνος» [risk] νοείται μια **υπόθεση εργασίας (σενάριο)** που περιγράφει ένα συμβάν και τις επιπτώσεις του για το υποκείμενο και τα δικαιώματά του:
 - ▶ δικαίωμα ιδιωτικότητας αλλά και
 - ▶ λοιπά θεμελιώδη δικαιώματα
- ▶ Κίνδυνος από επεξεργασία για δικαιώματα υποκειμένου

Διαβαθμίσεις κινδύνου

- ▶ Ως «κίνδυνος» νοείται μια υπόθεση εργασίας που περιγράφει ένα συμβάν και τις επιπτώσεις του, που έχουν εκτιμηθεί με όρους σοβαρότητας και πιθανότητας επέλευσης.
- ▶ Κριτήρια διαβάθμισης:
 - ▶ Πιθανότητα επέλευσης συμβάντος/επίπτωσης
 - ▶ Σοβαρότητα ενδεχόμενης επίπτωσης
- ▶ Είδη κινδύνων: **ΧΑΜΗΛΟΣ ΚΑΙ ΥΨΗΛΟΣ**
- ▶ Εκτίμηση πιθανότητας & σοβαρότητας: **κατά περίπτωση, σε συνάρτηση με τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας.**

Ενδεικτική Περιπτώσιολογία

5

▶ Συμβάν [πρβλ. άρθρο 4 παρ. 12, αιτ. σκ. 71 & 83]:

- ▶ παραβίαση της ασφάλειας
- ▶ τυχαία ή παράνομη καταστροφή
- ▶ απώλεια
- ▶ αλλοίωση
- ▶ άνευ αδείας κοινολόγηση ή προσπέλαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία
- ▶ αθέμιτη πρόσβαση σε δεδομένα
- ▶ Σφάλμα αλγορίθμου/αυτοματοποιημένης απόφασης
- ▶ Μερικές επεξεργασίες εμπεριέχουν εξ ορισμού σημαντικό κίνδυνο (**επεξεργασία=συμβάν**): ευαίσθητα δεδομένα, δεδομένα παιδιών κ.ά.

• Επιπτώσεις για το υποκείμενο (αιτ. σκ. 25):

- διακρίσεις
- κατάχρηση ή υποκλοπή ταυτότητας
- σωματική, υλική ή μη υλική βλάβη
- οικονομική απώλεια/ζημία, οικονομική διακινδύνευση
- βλάβη φήμης
- απώλεια του ελέγχου επί των δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα
- απώλεια της εμπιστευτικότητας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προστατεύονται από επαγγελματικό απόρρητο
- παράνομη άρση της ψευδωνυμοποίησης
- ή άλλο σημαντικό οικονομικό ή κοινωνικό μειονέκτημα για το ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο
- απειλή για τη ζωή των υποκειμένων των δεδομένων
- απόλυση
- στέρηση δικαιωμάτων και ελευθεριών του υποκειμένου
- δυσκολία άσκησης ελέγχου επί των δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα
- δυσκολία άσκησης δικαιωμάτων των υποκειμένων

Κινδυνοκεντρική ρύθμιση [I]

1. Παραμετροποίηση περιεχομένου υποχρεώσεων

Γενική υποχρέωση ευθύνης και λογοδοσίας (ά. 24)

Προστασία κατά το Σχεδιασμό και εξ ορισμού (ά. 25)

Ασφάλεια (ά. 32)

Καθήκοντα DPO (ά. 39 παρ. 2)

2. Δημιουργία και απάλειψη υποχρεώσεων λόγω κινδύνου

Κατ' εξαίρεση υπ. τήρησης αρχείου για ΜΜΕ (ά. 30 παρ. 5)

Απαλλαγή από υπ. Γνωστοποίησης (ά. 33 παρ. 1, αιτ. σκ. 85)

3. Ιδιαίτερη νομική μεταχείριση επεξεργασιών / συμβάντων υψηλού κινδύνου

Κατ' εξοχήν κινδυνοκεντρική προσέγγιση:

- υιοθέτηση μηχανισμών και διαδικασιών για επεξεργασίες και συμβάντα υψηλού κινδύνου
- Επιπρόσθετες υποχρεώσεις για υε:
 - Διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου (άρ. 35)
 - Ενδεχόμενη διαβούλευση με την Εποπτική Αρχή (υπολειπόμενοι κίνδυνοι-άρ. 36)
 - Ανακοίνωση παραβίασης σε υποκείμενα (άρ. 34 παρ. 1)

Κινδυνοκεντρική συμμόρφωση

8

Διάχυτη υποχρέωση διαχείρισης κινδύνων με ενδεδειγμένο τρόπο (risk management)

Στάδια Διαχείρισης κινδύνου από επεξεργασία / παραβίαση:

Risk Assessment Matrix				
Impact of Risk (Consequence)	Major	Medium	High	Extreme
	Moderate	Medium	Medium	High
	Minor	Low	Medium	Medium
Seriousness of Risk = Probability x Impact		Unlikely (0-33%)	Moderately Likely (33%-66%)	Highly Likely (66%-100%)
		Probability of Risk (Likelihood)		

1. Καθορισμός πλαισίου επεξεργασίας / αξιολόγηση συμβάντος
2. Εκτίμηση (ποσοτικοποίηση/βαθμολόγηση) κινδύνων (risk identification, risk analysis, risk assessment)
3. Λήψη μέτρων μετριασμού κινδύνου (μείωση πιθανότητας και σοβαρότητας συμβάντος και επιπτώσεων) με βάση των εξακριβωθέντα κινδυνο (risk-measured responses) / ενεργοποίηση μηχανισμών γνωστοποίησης/ανακοίνωσης
4. Διαρκής αξιολόγηση κινδύνων

- Ο κίνδυνος είναι σαφές ρυθμιστικό θεμέλιο του Γενικού Κανονισμού
- Κινδυνοκεντρική διάσταση συμμόρφωσης: απαίτηση αποδεκτού επιπέδου κινδύνου στις επεξεργασίες
- Ο κίνδυνος ως εγγενές στοιχείο της επεξεργασίας
- Νέα κουλτούρα διαχείρισης κινδύνου ως διαδικασία συμμόρφωσης

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!

Theodoros.Chiou@iprights.gr

www.iprights.gr

